

sancuons provided aganstu the surviving spouse and the descendants of the reus in 399, by C.Th. 9, 40, 18: "Sancimus, ibi esse poenam, ubi et noxa est. Propinquos, notos, familiares procul a calumnia summovemus, quos reos sceleris societas non facit; nec enim affinitas vel amicitia nefarium crimen admittunt. Peccata igitur suos teneant auctores, nec ulterius progrediatur metus, quam reperitur delictum. hoc singulis quibusque iudicibus inimitur."

And yet, as we all know, the choice of Justinian's compilers was different. They did not allocate the *Quisquis* to the title *Ad legem Corneliam de sicariis* (CJ 9, 16), but to the title *Ad legem Iuliam maiestatis* (CJ 9, 8). This was probably due to the events of 532⁴⁰ that led to outbreak of the popular Nika revolt in Constantinople. Therefore, it was presumably a conscious decision⁴¹.

⁴⁰ See G. Bassanelli Sommariva, C.Th. 9.5 ad legem Iuliam maiestatis, p. 118.

⁴¹ It is suggested also by P. Garbarino, Appunti sulla Lex quisquis (C.Th. 9, 14, 3), pp. 164-165: "Essi (Justinian's compilers) non inserirono la Lex quisquis nel titolo relativo all'omicidio (CJ 9, 16: *Ad legem Corneliam de sicariis*), bensì in quello *ad legem Iuliam maiestatis* (CJ 9, 8). Più che una correzione di una 'svista' dei teodosiani, la loro sembra una decisione voluta e meditata, cui non furono forse estranee le conciliate vicende del 532, con la rivolta della Nika che prese di mira non solo Giustiniano, ma anche i suoi due principali ministri, Giovanni di Cappadocia e Triboniano (Proc. Bell. Pers. 1, 24). Il cambiamento di prospettiva è profondo e rilevante: mi pare che questa consapevole scelta giustiniana abbia come risultato quello di recuperare in qualche modo il contenuto originario della Lex quisquis, facendolo tornare in pieno vigore, ed è principalmente in virtù di ciò, che l'estensione della tutela maiestatica all'apparato burocratico ristretto del sovrano passerà nella tradizione giuridica successiva". See also L. Solidoro Maruotti, Profili storici del delitto politico, pp. 64-65.

Çocuklar Ebeveynlere Karşı da Mahremiyet Hakkına Sahiptir

Prof. Dr. Suzana KRALJIĆ¹

Mahremiyet hakkı, birçok uluslararası belgeyle korunmaktadır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 10.12.1948 tarihinde kabul edilmiş olan İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, mahremiyet hakkını tanımlayan ilk resmi uluslararası belgedir. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, bir yandan bireyin mahremiyet hakkının varoluşunun temelini ve bu hakkın tanımını tesis etmekte; diğer yandan ise, hakka müdahaleye karşı saygıyı ve hukuki korumayı teminat altına almak için hukuki sorumluluğu tanımlamaktadır.²

Slovenya Cumhuriyeti Anayasası, çocukların özel koruma ve bakım ile yaş ve erginliklerine uygun insan hakları ve temel özgürlüklere sahip olduğunu vazedemektedir.³ Ergin olmaları nedeniyle çocuklar, kurdukları ilişkilerde zayıf konumdadır. Bu nedenle çocukların ekonomik, sosyal, fiziksel, duygusal ya da diğer türdeki istismar ve ihmallerden özel olarak korunacağı Anayasada düzenlenmiştir (m. 56). Çocuklar ayrıca, mahremiyet ve kişisel bilgilerinin korunması hakkına da sahiptir. Anayasanın 35. maddesi, her insanın fiziksel ve ruhsal bütünlüğü ve dokunulmazlığını düzenleyerek çocukların da mahremiyet ve kişilik haklarını garanti altına almıştır. Mahremiyet, "bireylerin, grupların, kurumların, kendileri hakkında ne zaman, nasıl ve hangi boyuttaki bilginin başkalarına nakledilebileceğini belirleme talebi"⁴ olarak tanımlanır. Ancak küçük çocuklar, örneğin okullarda, kendileri hakkındaki bilgilerin yetişkinlere açıklanmasından kaynaklanabilen bütün sonuçları öngörme hususunda olgun ve ehil değildir.⁵ Çocukların mahremiyetinin, kendi ebeveynlerine karşı korunması

¹ Turkeçe özel çeviri Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Araş, Gör, Göktürk Öcal tarafından yapılmıştır.

² Lampe (2010): sh: 46.

³ Slovenya Cumhuriyeti Anayasası, Madde 56: Slovenya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi, No.: 331/1997; 42/1997, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 69/2004, 69/2004, 68/2006.

⁴ Builelar (2012): sh: 188.

⁵ Bkz. Doyle (2010): sh: 55; Mathiesen (2012): s. 4; Sawyer (2004): sh: 658.

gerektiği ileri sürülebilir. Fakat diğer yandan ebeveynler, çocuklarının iyiliğini gözetmek ve onları kötülüklerden korumakla mükellefdir. O halde ebeveynlerin, çocuklarının mahremiyetine yönelik uygun ve aşırı müdahalesinin sınırı nedir?

Kavram olarak mahremiyet hakkı, yetişkin algısı ve bakış açısına dayanır. Yetişkinler bazen çocukların mahremiyetini gözetme ve ona saygı duyma hususunda güçlük yaşamaktadır. Fakat çocuklar da insandır ve bu nedenle mahremiyet hakkına sahiptir. Çocukların mahremiyet hakkını koruma gerekliliği, çocuğun yaşıyla birlikte artmaktadır. Çocukların yaşı ilerledikçe, mahremiyet gereksinimi de o derece artar. Öte yandan, ebeveynler çocuklarına bakmak ve göz kulak olmak durumundadır. Fakat bu görev onlara, çocuğun yaşama tamamen müdahale etmek için mutlak bir hak vermemektedir. Bu husus çocuğun, kendi mahremiyetine (örneğin günlükler, mektuplar ve telefon konuşmaları) ebeveyninin saygı duymasını umduğu durumlar için özellikle dikkate alınmalıdır. Çocuğun, ebeveynlerine (ve okulu/öğretmenlerine) karşı mahremiyet hakkı, çocuğun yaşı ve fiil ehliyeti dikkate alınarak tanımlanmalıdır.

Çocuğun mahremiyet gereksinimi ve ebeveynin çocuğa bakma görevi arasında bir denge kurmak, bazen gerçekten zordur. Çocuğun mahremiyet hakkı, mutlak bir hak olarak tanımlanamamalıdır ve ebeveynin (okulun ve öğretmenlerin de) otoritesini, liderliğini ve takdir yetkisini sarsmamalıdır. Çocuk ile ebeveyni ve öğretmenleri arasındaki ilişkilerde ebeveynler ve öğretmenler, belli durumlar için doğal olarak daha bilgili ve deneyimlidir ve çocuğun üstün yararı yönünde tutum sergiler. Çocuğun gözetimi gerekli olduğunda bunu yapmak, çocuğun mahremiyetinin ihlali anlamına gelmez. Fakat çocuğun gözetimi gerektirmediği halde bunu yapmak, özellikle ergenlik döneminde tartışmalara ve ebeveynlerin, aşırı ebeveynlik sergilediği durumlara yol açmaktadır. Günümüz ebeveynleri, gözetimi sağlamak ve sabit iletişim kurmak için cep telefonu, bilgisayar, internet ve gözetleme servisi gibi teknolojileri kullanmaktadır. Bu tür ebeveynlere, "helikopter ebeveyn" denilmektedir.⁶ Bu sözde "helikopterleme", çocuğun güvenliğini ve ona güven duyulabilme becerisini kaybetmesine neden olabilir. Güven ise, çocuk-ebeveyn ilişkisinde temel bir kilometre taşıdır.

Children Have The Right To Privacy – Also Against the Parents

Prof. Dr. Suzana KRALJIĆ

1. Introduction

The Constitution of the Republic of Slovenia (CRS) provides that children enjoy special protection and care and they have human rights and fundamental freedoms consistent with their age and maturity.¹ Owing to their youth and immaturity, children usually have weaker positions in the relationships they enter. The CRS therefore guarantees them special protection from economic, social, physical, emotional or other abuse and neglect (art. 56). Children also have the right to the protection of their privacy and personality rights. Article 35 of the CRS provides that the inviolability of the physical and mental integrity of every person, his privacy and personality rights shall be guaranteed. Privacy is defined as "the claim of individuals, groups, or institutions to determine for themselves, when, how, and to what extent information about themselves is communicated to others."² But young children are immature and not capable³ of foreseeing all of the consequences that might arise from disclosures of information about them to adults, for example in schools. It might be proposed that children's privacy should be protected against their own parents. But on the other hand, parents are obliged to take care of their children's welfare and to protect their children from harm. Where is the boundary between the appropriate and the excessive interference of parents in their children's privacy?

2. International Overview of the Right to Privacy

The right to privacy is protected by many international documents. The Universal Declaration of Human Rights (UDHR), adopted by the United

¹ Article 56 of the Constitution of the Republic of Slovenia: Uradni list Republike Slovenije (Official Gazette of the Republic of Slovenia) (further UL RS), no. 33/1/991: 42/1/997, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 69/2004, 69/2004, 69/2004, 69/2006.

² Buttelar (2012): p. 188.

³ See Doyle (2010): p. 55; Mathiesen (2012): p. 4; Sawyer (2004): p. 658.

⁶ Bernstein & Triger (2011): s. 1225; Vinson (2013): str. 425.